

Številka: 004-10/2026-2570-59

Ljubljana, 20. 4. 2026

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Novo gradivo št. 1: Izhodišča za udeležbo delegacije Republike Slovenije na konferenci o prehodu od fosilnih goriv, 28. – 29. april 2026, Santa Marta, Kolumbija – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dnesprejela naslednji

SKLEP:

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela Izhodišča za udeležbo delegacije Republike Slovenije na konferenci o prehodu od fosilnih goriv, 28.–29. april 2026, Santa Marta, Kolumbija
2. Vlada Republike Slovenije je za udeležbo na dogodku imenovala naslednjo delegacijo:
 - Uroš Vajgl, državni sekretar, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo;
 - Luka Vombek, Služba za EU in mednarodne zadeve, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve

2. Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Uroš Vajgl, državni sekretar;
- Katja Piškur, vodja Službe za EU in mednarodne zadeve;
- Luka Vombek, Služba za EU in mednarodne zadeve.

3. Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
5. Kratek povzetek gradiva:		
V novem gradivu št. 1 je vključen manjši popravek glede delegacije RS.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
– prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,				
– odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,				
– obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma				

projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
- .

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo дано

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

mag. Bojan Kumer
MINISTER

Priloga:

- **Izhodišča za udeležbo delegacije Republike Slovenije na konferenci o prehodu od fosilnih goriv, 28. – 29. april 2026, Santa Marta, Kolumbija**

Izhodišča za udeležbo delegacije Republike Slovenije na konferenci o prehodu od fosilnih goriv, 28. – 29. april 2026, Santa Marta, Kolumbija

I. NAMEN SREČANJA

Delegacija Republike Slovenije se bo med 28. in 29. aprilom 2026 udeležila mednarodne konference o prehodu od fosilnih goriv, ki jo v Santa Marti organizirata Kolumbija in Nizozemska. Gre za prvo tematsko mednarodno politično konferenco na visoki ravni na tem področju, ki po 30. zasedanju pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC COP30), predstavlja naslednji korak v procesu prehoda od fosilnih goriv na globalni ravni.

Na COP30, ki je potekal novembra 2025, so se nadaljevali pogovori v smeri odprave fosilnih goriv ter neučinkovitih subvencij za fosilna goriva, ki ne zadevajo energetske revščine ali pravičnega prehoda, kar kot nujno za bistveno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (TGP) izpostavlja tudi 6. sintezno poročilo Medvladnega odbora za podnebne spremembe (*Intergovernmental Panel on Climate Change – IPCC*). Tekom pogajanj na COP30 so si nekatere države (med njimi tudi članice EU) prizadevale, da bi končna odločitev vsebovala tudi mandat za pripravo načrta za odpravo fosilnih goriv, ki bi služil kot instrument za operacionalizacijo t. i. energetskega paketa iz odločitve o Globalnem pregledu stanja (*Global stocktake – GST*) iz leta 2023, vendar so bile pri tem neuspešne. Posledično je Brazilija, kot predsedujoča COP30 napovedala, da bo po zaključku konference pripravila načrt predsedstva glede pravičnega prehoda od fosilnih goriv. K temu je pozivala tudi Belemska deklaracija o prehodu od fosilnih goriv, sprejeta tekom zasedanja COP30, ki jo je podprla tudi Slovenija.

Belemska deklaracija, ki jo je pripravila Kolumbija, izraža zavezo držav podpisnic k pravičnemu prehodu od fosilnih goriv, skladno s potmi, ki omogočajo omejitve globalnega segrevanja na 1,5 °C. Temelji na znanstvenih ugotovitvah IPCC, ki nedvoumno potrjujejo, da so fosilna goriva glavni povzročitelj emisij TGP in da je nadaljevanje njihove proizvodnje, subvencioniranja in podeljevanja licenc nezdržljivo s cilji Pariškega sporazuma. Države podpisnice deklaracije so poudarile pomen mednarodnega sodelovanja, upoštevanja različnih nacionalnih okoliščin ter rezultatov prvega GST iz leta 2023, ki je že prepoznal nujnost opuščanja fosilnih goriv. Med pobudami v okviru Belemske deklaracije je bila tudi organizacija prve mednarodne konference na tem področju z namenom, da države, okrepijo sodelovanje v okviru te pobude. Organizacijo te mednarodne konference je tako prevzela Kolumbija ter kasneje Nizozemska v vlogi sopredsedujoče. Nizozemska je namreč leta 2023 pripravila politično iniciativo t. i. Koalicijo za odpravo spodbud za fosilna goriva, vključno s subvencijami (*Coalition on Phasing Out Fossil Fuel Incentives Including Subsidies – COFFIS*).

Vendar pa se kljub temu, da fosilna goriva predstavljajo večino antropogenih emisij toplogrednih plinov, proizvodnja in vlaganja v fosilna goriva še naprej povečujejo. Mednarodna agencija za energijo (*International Energy Agency – IEA*) poroča, da so se naložbe v raziskovanje in proizvodnjo nafte in plina leta 2023 povečale za več kot 7 %. Prav tako Poročilo o proizvodni vrzeli (*Production gap report*) za leto 2023 opozarja, da države načrtujejo, da bodo do leta 2030 proizvedle več kot dvakrat toliko fosilnih goriv, kot bi bilo skladno s ciljem 1,5 °C. Podatki OECD in IEA kažejo, da so se fiskalni stroški globalne podpore fosilnim gorivom v letu 2024 zmanjšali za 11 % na 916,3 milijarde USD, z 1 031,2 milijarde USD v letu 2023. Ob tem se je fiskalni strošek državne podpore fosilnim gorivom zmanjšal za približno desetino, z 1,03 bilijona USD v letu 2023 na 0,92 bilijona USD v letu 2024. Kljub temu ostaja skupni strošek podpore nad zgodovinskim povprečjem, saj številni ukrepi za spodbujanje proizvodnje in porabe fosilnih goriv še vedno veljajo. Odprava spodbud za fosilna goriva zmanjšuje neučinkovito rabo javnih sredstev in odpravlja izkrivljanje cen, ki spodbuja prekomerno porabo energije z visokimi emisijami. S tem se sprostijo pomembna proračunska sredstva, ki jih je mogoče bolj ciljno usmeriti v podporo ranljivim gospodinjstvom ali v produktivne naložbe, kot so energetska učinkovitost, inovacije in čiste tehnologije, kar dolgoročno krepi konkurenčnost gospodarstva. Hkrati odprava subvencij izboljšuje

cenovne signale na trgu, spodbuja učinkovitejšo rabo virov ter zmanjšuje fiskalna tveganja, povezana z nestanovitnimi cenami fosilnih goriv.

Hkrati pa že beležimo znatno povečanje naložb zasebnega sektorja v čiste industrije. Po podatkih IEA je bilo leta 2025 približno dve tretjini svetovne porabe za energijo namenjene naložbam v čisto energijo. Pričakuje se, da se bodo naložbe v čisto energijo v prihodnjih letih še povečevale, kar bo do leta 2030 privedlo do predvidenega 43-odstotnega deleža obnovljivih virov v proizvodnji električne energije na svetovni ravni (v primerjavi z 32 % leta 2024). Ta trend predstavlja pomembne priložnosti za ljudi, zasebni sektor in planet, pod pogojem, da javne politike ta prehod podpirajo in ga ne ovirajo. Zato je ustvarjanje pogojev za urejen, predvidljiv in ekonomsko vzdržen energetske prehod ključnega pomena.

Cilj konference v Santa Marti je začeti konkreten proces, prek katerega lahko koalicija voljnih držav, regionalnih vlad in drugih relevantnih deležnikov identificira in spodbuja načine za uresničitev postopnega prehoda od fosilnih goriv. Ambicija konference je, da se vzpostavi trajna politična platforma za države, ki so pripravljene izvajati ukrepe, usmerjene v postopno opustitev fosilnih goriv. Ta proces bo dopolnilni prostor k UNFCCC in bo prispeval formalno k načrtu, ki ga pripravlja Brazilija kot predsedujoča COP30. Temeljit bo na izkušnjah in pogledih nacionalnih vlad, akademske sfere, kmetov, civilne družbe, delavcev, zasebnega sektorja ter drugih ključnih akterjev v različnih fazah prehoda.

Razprave v okviru visokega segmenta bodo organizirane okoli treh tematskih stebrov: 1. premaganje gospodarske odvisnosti, 2. preoblikovanje ponudbe in povpraševanja ter 3. krepitev mednarodnega sodelovanja in podnebne diplomacije. Te razprave bodo temeljile na rešitvah in poteh, opredeljenih v pisnih prispevkih različnih deležnikov in dialogih s civilno družbo in drugimi deležniki, s čimer bo zagotovljena povezava s preteklim delom in obstoječim napredkom.

Konferenca v Santa Marti bo tako združila visoke politične predstavnike z namenom opredelitve prihodnjih korakov. Cilj bo ustvariti skupno razumevanje in določiti ukrepe, ki jih moramo sprejeti skupaj za odpravo odvisnosti od fosilnih goriv. Rezultat konference bo poročilo, ki bo opredelilo načine za uresničitev pravičnega, urejenega in enakopravnega prehoda stran od fosilnih goriv in bo hkrati služil kot prispevek k načrtu brazilskega predsedstva COP30 o prehodu od fosilnih goriv.

II. STALIŠČE RS

Slovenija podpira krepitev globalnih podnebnih ambicij, saj bo le tako možno doseči cilje Pariškega sporazuma, skladno s poročilom Medvladnega odbora za podnebne spremembe (IPCC) glede omejevanja segrevanja ozračja na 1,5 stopinje. Zato zagovarja implementacijo že sprejetih zaključkov prvega GST, s poudarkom na t. i. energetskem paketu, ki vsebuje poziv pogodbenicam k ukrepanju na področju blaženja podnebnih sprememb in energetskem prehodu. Prav tako podpira pobude k sodelovanju za hitrejšo doseganje ciljev prehoda od fosilnih goriv in. Hkrati pa si bo prizadevala, da se doseženo v okviru teh pobud vključi v mednarodna podnebna pogajanja v okviru prihodnjih zasedanj pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja.

Slovenija meni, da si bo za doseganje cilja podnebne nevtralnosti do leta 2050 potrebno prizadevati za prehod od vseh fosilnih goriv, začevši z dogovorom glede časovnice in načrtom postopnega prehoda. Ta je nujen z vidika zagotavljanja strateške avtonomije in energetske neodvisnosti v luči nestanovitnosti ter izpostavljenosti trgov fosilnih goriv političnim in ekonomskim pretresom. Za doseganje podnebnih ciljev in omilitve prihodnjih podnebnih katastrof je ključno, da se uporabi vse razpoložljive tehnologije. Hkrati pa opozarjamo, da je potrebno tehnologije zajema in shranjevanja ogljika uporabljati samo v sektorjih, ki jih je težko razogljčiti in predvsem v industriji (ne v energetiki, kjer že obstajajo stroškovno ugodne alternativne rešitve) ter za obstoječe, ne nove naprave. Slovenija tudi meni, da bi se morale države v skladu z znanstvenimi ugotovitvami in že sprejetimi COP odločitvami v okviru mednarodnih pogajanj zavzeti k čimprejšnji odpravi vseh subvencij za fosilna goriva, s katerimi se ne naslavlja energetska revščina ali omogoča pravični prehod, na pravičen in socialno urejen način.

Slovenija je z ukrepi že začela uresničevati prehod stran od fosilnih goriv. Sprejetje Nacionalne strategije za izhod iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij leta 2022 predstavlja konkreten korak v smeri opuščanja najbolj ogljično intenzivnega energenta. Poleg tega z različnimi ukrepi spodbujamo elektromobilnost in zamenjavo kotlov na fosilna goriva s toplotnimi črpalkami v individualnih kuriščih.

III. DELEGACIJA REPUBLIKE SLOVENIJE

Vlada Republike Slovenije je za udeležbo na dogodku imenovala naslednjo delegacijo:

- Uroš Vajgl, državni sekretar, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo;
- Luka Vombek, Služba za EU in mednarodne zadeve, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo.